

Ο ΕΛΛΗΝ ΘΕΥΦΩΝΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ο ΕΛΛΗΝ ΘΕΥΦΩΝΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΤΙΣ θὰ ἐπίστευε ποτὲ ὅτι ὁ πρὸ δεκαπενταετίας γλυκὺς τραγουδιστὴς τῶν Ἀθηνῶν, ὁ διοργανῶνων μετ' ἄλλων ὁμηλικῶν καὶ εὐμόλπων συντρόφων τοὺς ἀληθινῶν ἐκείνους νυκτερινούς κώμους εἰς τὰς συνοικίας Νεαπόλεως καὶ Κολωνακίου, μετὰ τὴν ἔντονον καὶ περιπαθῆ καὶ ἀρρήτου γλυκύτητος φωνὴν του, ἣτις ἐσαγήνευε καὶ κατέκτα καὶ κατεκίχλει, ὁ Ἰωάννης Ἀποστόλου, θὰ ἀνῆρχετο εἰς τὴν περαιοπὴν τέχνης, ὥστε νὰ ἀποβῆ ὄχι μόνον παγκοσμίου φήμης ὑψίφωνος, ἀλλὰ καὶ δραματικὸς ἀριστέχνης, ἴσως ὁ τελειότερος τῶν ὀλίγων ἐν Εὐρώπῃ ὁμοτέχνων του;

Καὶ ὅμως εὐκόλως ἠδύνατο νὰ προΐδῃ τις ἔκτοτε τὸ σπάνιον μέταλλον τῆς θεσπεσίας ἐκείνης φωνῆς τοῦ ἀφελοῦς καὶ εὐθύμου νεανίου, περὶ ἧς τὴν πρώτην ἐπίσημον ἀποκάλυψιν ἐποίησε πρὸ δεκατριῶν ἐτῶν ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Παρνασσοῦ ὁ φίλος κ. Ἀλέξ. Φιλαδελφεὺς προσιωνισθεὶς τὰς ἐπιζήλους δάφνας, δι' ὧν ἔμελλε νὰ στεφθῆ μίαν ἡμέραν ὁ ἑλληὴν καλλιτέχνης.

Ὁ γράφων τὰς γραμμάς ταύτας ἐνθυμεῖται ὅταν πρὸ δεκαπέντε περίπου ἐτῶν συνήντησε τὸν πρῶτον τὸν γλυκὺν τραγουδιστὴν, εἰς μίαν πολυθόρυβον οἰκογενειακὴν ἐσπερίδα ἐν Ἀθήναις, καθ' ἣν πλεῖστοι σχεδὸν νέοι καὶ ἡσποινίδες, ἔψαλλον οὐχὶ ἀδεξιῶς καὶ διέχεον ἐν αὐτῇ εὐθυμίαν καὶ ζῶν. Ἀλλ' ὅταν ὁ Ἀποστόλου, ἐν συνοδείᾳ κιθάρας καὶ μανδολίνου, ἤνοιξε τὸ στόμα καὶ ἤκουσθη ἡ μελωδική, ἡ θαυμασία εἰς πλοῦτον καὶ μεταπτώσεις φωνῆ του, μίᾳ θρησκευτικῇ σιγῇ διεδέχθη τὸν φαιδρὸν θόρυβον καὶ ἑκάτον περίπου αναπνοαὶ συνεσχέθησαν καὶ ἑκάτον στήθη ἐδόνη-

θησαν ἐκ συγκινήσεως βαθείας εἰς τὴν ἀκρόασιν τοῦ ἀπαρμιλλοῦ, τοῦ γοητευτικοῦ του ἄσματος.

* *
*

Ἄλλ' ὁ Ἀποστόλου θὰ παρήρχετο ἀφανῆς καὶ ἄγνωστος μετὰ τινα ἔτη, καὶ οἱ θησαυροὶ τῆς φωνῆς του θὰ ἔμενον ἀνεκμετάλλευτοι, ὅπως τόσων ἄλλων καλλιφώνων παρ' ἡμῖν νέων, εἰάν μὴ ἤρχετο εὖνους ἢ τύχη, ἢ ὠθήσασα οἶονεὶ τὸν καλλιτέχνην καὶ ὑποδείξασα αὐτῷ τὸν δρόμον τοῦ σταδίου του.

Πρὸ δώδεκα περίπου ἐτῶν εἰς φιλόμουςος ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, ὁ ράπτης Καραγιάννης, ἐξ ἰδιοτροπίας φιλομούσου καὶ ἐπὶ προφανεῖ ὕλικῇ ζημίᾳ κατήρτιζεν αὐτοσχεδίως τὸν πρῶτον ἐλληνικὸν μελοδραματικὸν θιάσον, εἰς ὃν προσελήφθη καὶ ὁ Ἀποστόλου ἐμφανισθεὶς τὸ πρῶτον εἰς τὸν Ὑποψήφιον τοῦ Ξυντα. Ἦτο ὁ πρῶτός του θρίαμβος. Μετὰ τινα περιήγησιν τοῦ θιάσου εἰς τὴν Ἀνατολήν, τὸ ἀκόλουθον θέρος ὁ Ἀποστόλου πλειότερον τώρα σκηρικῶς κατηρτισμένος, ἐνεφανίσθη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Ν. Φαλήρου εἰς τὸν Μάρκον Μπότσαρη καὶ τὴν Εὐφροσύνην τοῦ ἀειμνήστου μουσικοδιδασκάλου Παύλου Καρρέρ, ἐνθα ἡ ὄλονέν ἐξωραϊζομένη φωνή του κατεγοήτευσε τὰ Ἀθήνας. Διαλυθέντος τοῦ θιάσου Καραγιάννη, ὁ Ἀποστόλου, μὲ ἐλπίδας ἤδη καὶ ἐνθαρρύνσεις μεγάλας, μετέβη εἰς Ἰταλίαν, ὅπου μετ' ἐνδελεγεῖς συστηματικὰς σπουδὰς καὶ κάτοχος τῆς ἰταλικῆς ἐν βραχεῖ γενόμενος, δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐπιβληθῇ διὰ τοῦ ὑπερόχου ταλάντου του. Ὁ Πουτσίνι, ὁ γλυκὺς μουσουργὸς τῆς Μπόέμ, ἐνεπιστεύθη τὴν πρῶτην αὐτῆς ἐκτέλεσιν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ἐν Ῥώμῃ θεάτρου εἰς τὸν Ἑλληνα καλλιτέχνην, ὅστις ἔπαιξε τόσον ἐπιτυχῶς καὶ τόσον ἐδικαίωσε τὰς προσδοκίας τοῦ ἰταλοῦ μουσουργοῦ, ὥστε εὐγνωμονῶν οὗτος τῷ ἐπεδαψίλευσε ζωηρὰς ἐνδείξεις τιμῆς ἰδιαιτέρας.

* *
*

Ὅταν μετὰ δεκαετῆ περίπου ἀπουσίαν ἐξ Ἀθηνῶν, καθ' ἣν ἐτίμησεν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τὸ ἐλληνικὸν ὄνομα, ἐπανῆλθεν κατὰ Μάρτιον τοῦ 1900 εἰς τὴν γενέθλιον, τέλειος πλέον καλλιτέχνης, δυσκόλως θὰ ἀνεγνώριζέ τις ἐν αὐτῷ τὸν εὐθυμον τραγουδιστὴν τὸν νεανικῶν χρόνων. Ἡ μελέτη, ἢ ἐπὶ σκηνῆς μακρὰ ἄσκησις, τὸ καλλιτεχνικὸν περιβάλλον, ἐν ᾧ ἔζησε καὶ ἔδρασε καὶ ἐθριάμβευσεν,

ἐπήνεγκον οὐσιώδη μεταβολὴν καὶ ὅταν ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ δημοτικοῦ θεάτρου μὲ τὸ ἐξόχως πλαστικὸν παράστημα καὶ τὴν συμπαθῆ μορφήν καὶ τοὺς ωραίους ὀφθαλμούς, μὲ τὴν τελείαν καὶ ἀνυπέβλητον δραματικὴν ὑπόκρισιν, εἰς τὴν ὑπερέχει τῶν ἐν Εὐρώπῃ συγχρόνων δραματικῶν, μὲ τὴν διαύγειαν καὶ τὰς παθητικωτάτας διαχρώσεις τῆς φωνῆς του, ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἐγειροκρότησεν ἐνθουσιώδης τὸ μουσοτραφεὲς τέκνον της, ἐπὶ τοῖς θριάμβοις τοῦ ὁποίου δικαιοῦται νὰ σεμνύεται.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ σὺ ζ υ γ ο ς. — Καλὲ εἶδες πῶς εὐχαριστήθηκε ὁ κύριος Παῦλος ἀπὸ τὸ δεῖπνόν μας ;... Ἀπὸ ὅλα τοῦ εἶχαμε στὸ τραπέζι ἐζήτησε καὶ ἐπῆρε ...

Ἡ σὺ ζ υ γ ο ς. — Ναί! μὰ ἀπὸ τὰ κορίτσια μας οὔτε ἐζήτησε κανένα οὔτε ... ὅλ' ἀπῆρε !...